

1921 оной
декабриин
21-нээ гарана

БҮРЯД УНЭН

Түгээд ардад газетэ

1992
ФЕВРАЛЬ
13
хара бар
нэрийн 10
ЧЕТВЕРГ
гаргай 5
№ 29 (18388)
сн 6 мүн.

Буряадай ССР-эй Верховно Соведей долоодохи сесси

Буряадай 12-ой үгөөнэй заседаниин В. В. САР-
аарайн Президиумай дурадалаар үгөөнэй
сесси орондо Верховно Соведей комитетэй
К. ЯЗЫКОВ «Федеративна хэлсээнэй прое-
кт»-ыг үгөөнэй хэлсээнэй документууд тухай
Энэ асуудалыг зүбшэн хэлсэлдээ депутатуд
ОЛООД, П. Г. ЗИЛЬБЕРМАН, Ю. Ф. ЕФРЕМОВ,
В. В. СОКОВ, В. В. УСТИНОВ, И. Т. ПАВ-
ЛЮХИНСКИЙ гэгшэд хабаадса. Буряа-
дай Конституцион Хиналтын комиссийн харюусал-
с О. Г. РУМЯНЦЕВ Улаан-Удэ хото ержэ, рес-

публикийн Верховно Соведей сесс дээр РСФСР-эй наци-
ональн гүрнэй байгуулалта болон федеративна хэлсээн тухай
үгэ хэлжэ, энэ асуудалаар Буряадай ССР-эй Верховно
Соведей ханамжа мэдэжэ абаха зорилготой юм.
Тимхэжэ Г. К. Языков хэлэжэ эхлэхэ тухай үгэ хэлхэн
депутатуд федеративна хэлсээнэ табзаттай бүхэ докумен-
туудыг олон болгожо, депутатудыг тарааха, тинхэдэ тэ-
рэгнэй танилсаан хойно өөһэдүгөө ханамжа бүригдүүл-
хэдэ гээд мэдүүлхэн байна. Мүн энэ асуудалыг сессийн
зүбшэн хэлсэхэ зүйлд оруулха шухала гэжэ тэмдэглэжэ.
Удаань «Экономическа реформын эрхэ байдалда Буряа-
дай ССР-эй Верховно Соведей түдэлмэрийн ашаг үрэ дээ-

шүүлхэ талаар хэмжээнүүд тухай» республикийн Верховно
Соведей Түрүүлгэжэ Л. В. ПОТАПОВ эхлэхэ хэлэжэ байна.
Эхлэхэ зүбшэн хэлсэлдээ депутатуд В. В. МОЛОНОВА,
М. Д. АНГАРХАЕВ, Н. А. АСТАПЕНКО, И. Т. ПАВЛОВ, В. В.
БЕЛООСОВ, Н. П. ОЛЕННИКОВ, Л. Ф. ТИЛОВ, Л. Ч. НИМА-
ЕВА, А. Я. ЛАЗАРЕВ, В. Р. СОКОВ, Д. Ч. БОРОСОВ,
С. Ф. ИВАНОВ, депутатуд Д. Т. ЦЫРМПИЛОВ, Д. Б.
РЫБЫЛОВ, О. П. ДУНАЕВА, Г. К. ЯЗЫКОВ, А. К. ВЕРШИ-
НИН, В. В. САГАНОВ, С. П. ГАВРИЛОВ, В. В. УСТИНОВ,
Н. П. БЫКОВ гэгшэд хабаадса, ханамжа дурадалнуу-
даа хэлэжэ.

ҮМСЭЛЭЛГҮЙН ХАРАА ТҮСЭБҮҮД

Буряадай ССР-эй Министруудай Соведей Түрүүлэгшын орлогшо
А. С. Ивановой хэлэн элидхэлхэ

Буряадай 12-ой үгөөнэй заседаниин В. В. САР-
аарайн Президиумай дурадалаар үгөөнэй
сесси орондо Верховно Соведей комитетэй
К. ЯЗЫКОВ «Федеративна хэлсээнэй прое-
кт»-ыг үгөөнэй хэлсээнэй документууд тухай
Энэ асуудалыг зүбшэн хэлсэлдээ депутатуд
ОЛООД, П. Г. ЗИЛЬБЕРМАН, Ю. Ф. ЕФРЕМОВ,
В. В. СОКОВ, В. В. УСТИНОВ, И. Т. ПАВ-
ЛЮХИНСКИЙ гэгшэд хабаадса. Буряа-
дай Конституцион Хиналтын комиссийн харюусал-
с О. Г. РУМЯНЦЕВ Улаан-Удэ хото ержэ, рес-

публикийн Верховно Соведей сесс дээр РСФСР-эй наци-
ональн гүрнэй байгуулалта болон федеративна хэлсээн тухай
үгэ хэлжэ, энэ асуудалаар Буряадай ССР-эй Верховно
Соведей ханамжа мэдэжэ абаха зорилготой юм.
Тимхэжэ Г. К. Языков хэлэжэ эхлэхэ тухай үгэ хэлхэн
депутатуд федеративна хэлсээнэ табзаттай бүхэ докумен-
туудыг олон болгожо, депутатудыг тарааха, тинхэдэ тэ-
рэгнэй танилсаан хойно өөһэдүгөө ханамжа бүригдүүл-
хэдэ гээд мэдүүлхэн байна. Мүн энэ асуудалыг сессийн
зүбшэн хэлсэхэ зүйлд оруулха шухала гэжэ тэмдэглэжэ.
Удаань «Экономическа реформын эрхэ байдалда Буряа-
дай ССР-эй Верховно Соведей түдэлмэрийн ашаг үрэ дээ-

шүүлхэ талаар хэмжээнүүд тухай» республикийн Верховно
Соведей Түрүүлгэжэ Л. В. ПОТАПОВ эхлэхэ хэлэжэ байна.
Эхлэхэ зүбшэн хэлсэлдээ депутатуд В. В. МОЛОНОВА,
М. Д. АНГАРХАЕВ, Н. А. АСТАПЕНКО, И. Т. ПАВЛОВ, В. В.
БЕЛООСОВ, Н. П. ОЛЕННИКОВ, Л. Ф. ТИЛОВ, Л. Ч. НИМА-
ЕВА, А. Я. ЛАЗАРЕВ, В. Р. СОКОВ, Д. Ч. БОРОСОВ,
С. Ф. ИВАНОВ, депутатуд Д. Т. ЦЫРМПИЛОВ, Д. Б.
РЫБЫЛОВ, О. П. ДУНАЕВА, Г. К. ЯЗЫКОВ, А. К. ВЕРШИ-
НИН, В. В. САГАНОВ, С. П. ГАВРИЛОВ, В. В. УСТИНОВ,
Н. П. БЫКОВ гэгшэд хабаадса, ханамжа дурадалнуу-
даа хэлэжэ.

Шитхаанай савхозой худалда-
ришадэй болон алба хаагша-
дай нийтэн суглалан хаяхан
боложо, ажайнгаа савхант
хуби зааван шиндхэбэ. Була-
най ханамжаар савхозой орон-
до Шитхаанай хамтын пред-

ХАМТЫН ПРЕДПРИЯТИ БАЙГУУЛАГДАБА

Шитхаанай савхозой худалда-
ришадэй болон алба хаагша-
дай нийтэн суглалан хаяхан
боложо, ажайнгаа савхант
хуби зааван шиндхэбэ. Була-
най ханамжаар савхозой орон-
до Шитхаанай хамтын пред-

ИТАР-ТАСС НҮҮЛЭЙ МЭДЭЭСЭЛ

ЭРХҮҮ. Газарай баагуу-
даа хэрэгжүүлхэ түлөө түл-
бэри Прибайкалда тогтоог-
доо. Облассын газар дээр
олзоборхойдог түүхэй эд
болон материалнуудыг — ту-
мэрэй рудайг, концентрат,
нүүрхэ, электрын элшэ бүсэд
хууш хадгашуу ба худса
материал худалдаа олодон
мүнгэнэй 25 процентые нота-
гай мэдэлдэ үлөөхэ тухай
областной Соведей сессийн шид-
хэбэ.
Дабхан алтан хоёр лэ тэдэ-
нэй тосдо орохотой юм. Даб-
хангийн түрүүлхэ ээлжэндэ
хэрэгтэй зүйлүүдэй тоодо
ородог. Харин алтанай уурхай-
нуудыг хэрэгжүүлхэ түлөө
олзоборхойдог 1 граммтай
түлөө 165 тухайн талбайн
тогтоох, тэрэниг тушаан абал-
гын сэнгэе 590 тухайн хур-
тэр нэмэхэ дурадал ороо-
хэбэ.
ВЛАДИВОСТОК. Област-
нууд хоорондын худалдаа най-
маанай ямарта эндэ үнгэрхэдэ.
Биржэ дээрхэлхэ нилсэн
хэмдэ сэнгэр хэлсээнүүдэ
баталха арга боломжнуудыг
хэрэгжүүлхэ талаар Украинин
ба Бельгискийн, Закарпатин бо-
лон Дуна-Азинин, Россия, Та-
рестарский, Башкортостанай бо-
лон бусад республикнүүдэй
хото гороудуудэй түлөөлгөд
Номгон далайн дэргэдэхи хо-
тодо суглархын.
Заглан, ой модон, ангай ар-
хан эгээл хээр хэрэгжэлдэнэ.
Ороной эрхэ районудтаа об-
иол зүйлүүдэ, нэхмэл хуу-
сана, галентерейн жэжэ зүйл-
нүүдэ баруун республикнүүд
болон областнуудтаа
элхэхэ талаар эхэ хэлсээнүүд
баталда.
БАРИАУЛ. Социально-эконо-
мическа талаар тогтоонхой
байдалтай, нациунууд хоорондо
хөмөрөө зүришлэлдэнэ. Бо-
лодоггүй, баян байгалийтай
дээрхэлхэ хүнүүд Алтайн хил-
зарыг хайшаадаг юм. Хэрбэ
нэя болотор хизвархаа хүнүүд
гарана ошодог байгаа нэя,
гэнсэл үнгэрхэ жэлдэ 14 мян-
гон хүнүүд эндэ зөөжэ эрхэн
байна. Дуна Азидэ: Казах-
станда, Узбекистанда, Кыргы-
станда, Таджикистанда урдань
ажайнууд хүнүүд гол түлэ
Алтайдэ эрхэ түлхэнэ. Ста-
тистикын хизарай управле-
нэин нацилгын орлогшо
Алевтина Поповтай ханам-
жаар, хүнүүд эндэ нүүжэ эр-
хэ баатай болоно. Алтайдэ
ерхэн хүнүүдэй олсхын
оролдууд юм. Гэбшэе украин-
нуудтай, белорусуудтай ба
татарнуудтай тсо баһал оло-
шоро.
КИШИЧЕВ. Гостиницуудай
дэргэдэ хурмаг алтан зүйл-
нүүдэ худалдааг мэхшэдэ
бариха рейд Молдосын ин-
спекций полици тухай харуулай
подразделенинүүдэй хамта
унгэрхэ.
Кишиневто имэрхүү «Биз-
нес» ялал хүжэнги, эхэ ол-
зо оршо үгэдэг гэжэ энэ

ЗОНОЙ НАНАМЖААР, ТЭДЭНЭЙ АША ТУНАДА

публика баһа ямар нэгэ томо
предприятия өөрин болгохы
бодохо ёһотой. Жэшээнь, анал-
завад ба прибор бүтээлгын
нэгдэллэ абаад, хайхан гэжэ
гү үйлдэбэриг хангахэб?
Федеративна болтоод байгаа
һанэ, дээрэ бэшэ гү?
Депутат Н. М. Белокопцов
зөөри ондоо тэлхэн үгээдэ-
дэг, манай республика юу
абаха гэжэн асуудал табла.
Энэ баһал зүб гээд хангагда,
тус асуудалаар тэрэ тоо, ба-
ригатайгүй үгэ байхыг шүүм-
жэлэ. Мүнөө хэлсэхэ бай-
хан асуудал муугаар бэлдэ-
дэлэн байна.
Депутат В. Д. Бадма-
цренов барилгын эжи-
нүүдэ хайшан үгэхы, хэ-
нэй зөөри болгохо тухай хэ-
лээ. Гэбшэе үмсэлгээ хэтэ-
дэ, хүдэлжэ байһан ажилла
коллективэй ханамжа зааг-
гүй хараада абаха дурадала.
Энхэ олон депутатудтай хай-
шаагда.
Депутат Л. В. Потапов энэ-
нине дэмжэхэ зуураа, үмсэ-
лэгөөр Россияда үгтхэн да-
барине зааггүй бэлүүлгээ-
хэ юмэн гэжэ ба һанатга гээ-
бэ. Тинхэдэ дүүргэдэггүй ба-
рилгын объекте эзэтэй бол-
гохоодо, эхэ нарын байхы
нэгүүлэ. Мүн үмсэлгэйн
онгол арганууд тухай тогто-
он байна. Энэ асуудалыг де-
путат И. Т. Павлов эхэ хай-
наар ойлгуулха үгөө гэжэ хай-
нада. Үмсэлгээ богони сар
соо хэдхэн юмэн бэшэ. Энэ-
нэй абса тэрэниг бэлүүлхэ
аргандуулаа дулдандаа юм
байна. Аукциондоо худалдаа
арга байхагүй. Абаха хүн ол-
дохгүй. Тинхэдэ эрхэндэ, кол-
лективэй зөөри болохо болон
бусад үшөө ондоо, шээс ор-
ганууд бии болохо. Тэрэшлэн
үмсэлгээ хэтэ үгтхэн зүрхшэн
заагранаар арга гээгү, али
энэнигс һула татхгүй, хина-
ха хэлхэтэй. Юуб гэхэдэ, эдэ
хоолой магэин худалдаа
абаад, өөрин зөөри болгоно
эзэн хүн тэндэ эдэ хоолой
орондо машина худалдаа бо-
лохо гээбэ. Үмхөөрөөшье, тин-

мэ юмэн болоно, магазинууд
дай орондо отто ондоо үй-
лэдэришье болгодохоор ха.
Түрүүлхэ ээлжэндэ худал-
даа наймаанай, эдэ хоолой,
хүнхэн промышленностин э-
жинүүдэ үмсэлхөөр хараала-
да. Гэбшэе депутат А. С.
Богомолов хэлхэнэй ёһоор,
эндэхи худалдэришээ энэ-
нэй бэлэ бэшэ, өхтхэн тэрэ-
нэй эйхэй. Олон хүн ажал-
гүй болохо. Тинхэдэ тэдэнэй
ханамжа хараада абаха, аша
тунадаа хэдхэн ёһотой. И-
мэ бодол олон депутатуд хэ-
лээ, дэмжэжэ.
Удаань Буряадай ССР-эй Ми-
ниструудай Соведей Түрүүл-
гэжэ В. В. Саганов хоёрдох
асуудалаар эхлэхэ хэбэ.
Республикийн ажалай, дай-
най болон Зэбсэтэ Хүснүүд
дэй ветерануудай Соведей Тү-
рүүлгэжэ М. Ц. Гармаев тү-
рүүлхэ үгэ хэлэжэ.
— Дайнай ба ажалай ветер-
анууд манай ороной түүүн
хүшүр хүндэ нилүүдтэ бая-
тарлигаар ажаллаха, амин бэ-
лэ хайрлангүй, дайсанай ур-
даа бодохо, улаан шухаа
адаһан, бээ муутай болоһон
он гээшэ. Мүнөө сүүлэтэ сн-
гүүдэй эрхэ байдалда тэдэнэй
социална бата бэхи хамга-
лалтайгаар ажауулаа эрхэтэй,
— гэжэ үгэ хэлсэхэ зүбөөр
тэмдэглэбэ.
Дайнай ба ажалай ветер-
ануудай делегаци Буряадай
ССР-эй Верховно Соведей Тү-
рүүлгэжэ Л. В. Потаповтай, Ми-
ниструудай Соведей Түрүүл-
гэжэ В. В. Сагановтай уулза-
ха, өөһэдүгөө ядаруу байдал
тухай хөөрхэ үгэлэн, эрил-
тэнүүдэ табилан байна гэжэ
ветерануудай Соведей Түрүүл-
гэжэ сэлхэн үргэлжэлүүлэбэ.
Гурим журамтай болохо,
гэмтэ абдалтай шангаар тэм-
дэхэ, хүн зонинг эдэ хоо-
лоор хангалыг хайжаруулаа,
ветерануудай ажабайдалда он-
со анхал хандуулаа эрилтэ
ветеранууд табина.
Республикийн ветерануудай
Соведей түрүүлгэшин хэлхэн

бусадыг тулур зондо хуу-
лай хоёр жэлэй туршдаа пен-
сийн болон тэдэжигнэе 4 да-
хин нэмэхэбэди. Олохон
ушарта тэрэ нэмэлтэ тэдэж-
игэе, пенсийн абаха шала-
гүй хүнүүд олон байна. Яа-
даа гэхэдэ, тэдэниг түлээ
мүнгэн нөөсөлгын кассануудта
дэб дээрэ үгэ байна, — гэжэ
Республикийн хүн зонинг со-
циална талһан хамгаалгын
министр В. А. Агалова хөөр-
хэбэ.
Арадай депутат В. В. Мо-
лони үгэ хэлхэдэ, баһана-
рай байдал муу, салин хүл-
һын нэмэхэ ёһотойдэ гэжэ
мэдүүлэ. Тинхэдэ һаа, үх-
бүүдэниг савхант байдалыг
хэйжаруулаа аргатай боло-
лобди. Гэбшэе хүнүүдэй
эрилтэнүүд анхал хандуула-
даггүй, бүдүүлгэ абаар зан
гаргаха ушар дайралдана. Жэ-
хэлхэдэ, Улаан-Удэи Октяб-
рскэ райондай захиралай гу-
лаа нухар Михалев баһана-
рай хөөрхэлхэдэ, тэдэниг
элзэб эсээр дооможилохыг
байха. Социална хурса асуу-
лалнуудыг тинхээр шидхэлэ
ёһотойд гэжэ шүүмжэлэжэ.
Промышленна эд бараан, эн-
дэхэ элгээгэдэг нүүрхэн
үгэ сэн хушан сэнгээ 50—
60 дахин үнэтэй боложо ту-
далдаа гээжэ арадай депу-
тат В. Р. Соколов үгэ хэлхэ-
дэ гомдобо. Савхант тэрэ
БАМ-ые ажлын талаар аша-
лаха, тэндэхи хүн зон тухай
һаналыг табиха асуудал тухай
тогто.
Арадай депутат Н. М. Бе-
локопцов РСФСР-эй Прези-
дентэ Нэмэлт бэшэ элгээ-
хы дурадала.
Министруудай Соведей тү-
рүүлгэжэ В. В. Саганов түгэ-
хэлэй үгэ хэлэбэ.
Сессийн худалдэ үргэлжэ-
лүүлхээр.
М. САНДАНОВ,
С. ОЧИРОВ,
манай норт.

мянга гаран харлаг гарзалаа. дэй нэгэн ба
Тэрбаган тахал гэжэ зарим бүлгэмэй
мэргэжэлтэдэй тодорхойло- донгодолгодо
ниинь мүнөө дээрэй баталат. 18 кооп
рөндээр
алдаа

Эрдэм һуралсалай шэнэ шатада

Мэргэжэлтын зүбшэл

АЖАЛАЙ АРСАЛДААЕ ШИИДХЭЛГЭ

дээс
оооор
нийз
гектар
тэбэ
ар га
Иааа
ионуу
ар хүр
дотой
урим
свхх
иес и
эрхш
ий, М
район
олоо,
денц
пол
амаа
нол ар
болоо
амаа
аренд
илхээ
мэдээ
үшөө
адзгар
(бухы
и) н
ой ү
сонид
ай да
онд
колл
дай ү
64
37,
йн м
канай
иллж
ион
лохон
эгүйг
ар, ар
ндекон
идентич
хозуу
Умн
ээр л
илогло

[illegible]

Үймүүд байгаагийн шанжлал түрэл хэлэн дээрээ үзжээ, мөшөө нэмээгүй, сэсгээгүйдэй, элдэбин ургамалнуудай, жэмсүүдэй, зэргин амтадай, мотатганага гээр үнэн, хад уулануудай бүрэл нэрнүүдэй найнгар мэдэх болодог байна. Иймэ хэшэлнүүд хургуулин хизаар орсноо шэнжлэдэг музейн кабинет тоо үнгэргэгдэдэг юм.

Бүрэл хэлэ заадаг залуу багша Валентина Георгиевна Сандановагай хүтэлбэри дор хургуулида хэмбүүдэй драмын кружок худалдэрнээ аяулжа байдаг. Бүрэдэй элитэ уран зохиолшо Х. Н. Намсараевай зохиолшо «Үри нэхэбэри» гэхэн раскэсгай ухааар элдр артистиудэ багшынгаа хүтэлбэри дорөөндэньгээ хүсөөр жүжгэ табича, мотатгаридайнгаа урда багш шедобэри хэруулан байна. Тинхэдэ нургадша Цырен Шагжингай бэшэн ололдо мэдэжээ «шудуушнуу» гэхэн шог ёто, хүюун зуугатай жүжгэньг хэлбүүдэй хэрүүлжэ, ашгынхидыгээ хээр багсуула. Түрүүшынгээ жэл худэлжэ байһан ород хэлэ заадаг залуу багша Гэрэлла Ринчин-Нимбуева-а Ванзатова фольклорно бүлгэм эмхидхэжэ, зохиёй жамалһы хүтэлбэрилнэ. Бүрэд арадай ёһо аашлалнуудтай нягта холбооной түжүлгэмэл наадануудыг, аялгаар хейхэн урданай дуунуудыг хэмбүүдэй нааджа, жүжгэдхэдэй, ашгынхид хүрэлдэн хөөдэг, шатнедаг болонохой.

Манай тэрэггүүр ябадаа, Ашгын хургуулида Сагаан Нарын һайндэрээ зориулагдэһэн бүрэл хэлэнэй бэ литературын долоон хонот үнгэргэгдэжэ байгааг хэн. Долоон хонотой агулгаса тоо хэмбүүд Сагаалганда хабатай шүлзүүдүүд, раскээзуудыг болон бэшгээтэ зохиолуунуудыг унша, бэе бээдэ хөөржээ үгээ, удхынь тайлбарилжа хураа байна. Гадна энэ дэмбэрэлтэ

хайндрээс нотогд мнотхт хайш-
ын гэжэ тэмдэглэдэ байһын-
ын мэдэжэ абха, мүн Са-
газлэгитэй хэлбэртэй эрэдин-
гаа ёһо заншалнуудтай, удаа
түгээлдэр урэлхундай, сэсэн
мэрээн һургаалнуудтай, тенгис-
саха жэшээтэй юм. Тийхэдэ
эдгэб жызын литературна кон-
курсунд үнэгээгдэхөөр хэ-
рвэлгэдэһэн байгаа хэн.

Бэвхэн расказуудыг най-
руулан зогтохо дуртай, шү-
лэг бэшэхэ эрмэлзлэгтэй бэлги-
тэй һургашдыг элхирүүлэх ба
бэлгит шэбөөриньс улам са-
шынь хутжээшэ зорилготойгоор
«Булаг» гэхэн һургашдай уран
зоолойи мэгдэл Ашангын
һуруугаа үр эхэтэйгээр хү-
дэлжэ байдаг болохой.

— Үхибүдэй туруушын тур-
шлалтануудыг аймаглалтаа үнэд
һан хэлэн дээрэ гаржаа байдаг
«Шэнэ Удха газетэд толнуудха
зорилготойгоор редакцида
элэгээбди.— гэжэ һуруулин
директор Татьяна Николаевна
Халбеева хэлэа хэн.

Ашангын бэшанер үхибү-
дыг гэртэй амалда дуртайг-
гээр хүмүүжүүлжэ гэжэ орол-
дсон байдаг юм. Ажалай хэ-
шээлнүүд дээрэ абһан мэдэ-
сээс үдэр бүтээһингөө ажа-
бдаанда үхибүдэй зүбөөр
хэрэглэжэ шадаха болохын
тон шухала. Ашангын һуруу-
лин ажалай бөгшө Алдер Аг-
банович Цыдыһын «Шаданер
бэрхэ уран гартан гэхэн уран
бүтээлэй кружогтой хэсээһинүү-
дыг һургашдаа заана. Шэнэ
һуруулин олхонь кибичадууд
Алдер Агбановичей хүтлээрлиг-
дэр кружогтой һургашдай
гөрөөр хэлэн бүтээлүүдээр
уран шэмэглэгдэнэ юм.

Ашангын отоленин ба
соховой хүтлээрлигшэд
бэшанерай ажануудалей эрхэ
байдалыг һейжаруулаа хэрэгтэ
шадаха эргээрээ тулалжа,
дэмжэжэ байдалынь һайшвал-
тай.

Жызынь, хоёр байратай
хоёр шэнэ гэр бэшанерай бу-
лзнуудтэ үгтэнэй. Урлагшэ

омонор бэлдэхийн саглаа хургуули-
ын дэргэдэх үхнүүддээ халуун
дээдэрээс дээдэлүүлэх сто-
лово тавилгараягүй хүдэлдэг
байха юм.

— Тус стовоо манай Ди-
ректор Татьяна Николаевна
Халбаевагийн оролдолтын ашвар
хүдэлнэ—гээд башанар мэд-
үүлээ нан.

Совхозо хургуулийн стово-
ны мяхвар, хувир, бэлтхээ
продуктуудаар хонхондаг бейна.
Тинн совхозо үхнүүддэй
үдмн хоолой түлбэри хүнгэл-
сэн тула үхнүүн бүхэйг тула
үдэрэй долоон түхэриг
мунга түлээд юм.

— Столсодо продуктуудан
гу, али үгн бая, хургуулигана
хэрэгтэй ад бэрээ Хоринхо,
Георгиевснхоо,—торооноо асар-
ха болохоод, өөндүнн унагуй
хадба бэрээшлэнүүд тохёл-
додог. Машина эржээ, тэрээ
бри отделециин хүтэбэрлэ-
тлэшдэнь гуйха сэг гардаг.
Өөндөө мөшгийнэй болоо
бая, эхэл хайн баягаа гэж
нөнхтшбди Совхозой хүтэл-
бэрлэлээд дутын өрөөдүүл
нэгэ арга хургааа бээрээ,
маанеро түлхэха бээз гэж
мөйдөнбди,—гээд залуу Ди-
ректор хөөрэнэ.

Хургуулийн савашин хараа
тусуудд аяа юм. Тэдэнэр тү-
рүүшнн ээлжлээд хургуули-
гана спортын зал барижаар ха-
раална. Тинхээд Хургуулингаа
дэргэдэ бөөш ургуулдаг бура-
лсанай амьтан унастон эхн-
дэхээ хойр жэлэй туршада
дутын хойр жэлэй туршада
Ашантнн хургуули гүйсэд дун-
даг хургуули болохо жээгээтэй
юм.

Ажлаша бүхэриг зоноороо
суутай, өглөг хайхан Ашанта
нотогтай залуу башанар до-
рооно ургана бөбөн дунг үе-
тэцине түрэл нотогтава дура-
тайгаар, хүндэмүүшн тэнюун
зантайгаар хүмүүжүүлээ, ажа-
байдалей ута харида гарга-
нхэ дамжогтгүй.

**3. БАДМАЕВ,
хүдөө бэлтхгээ.**

Ш

хүүлэй үедэ ажабайдалнай
дэ боложо, эзэйнээ улам
арсалданууд, буйналганууд
Ажалша коллективууд эрил
ба буйналгана. Хээнэйшм
лошод буйналгаа үүсхээн, ба
эмшэд эрилтүүдүүнээгэ дүүр
балал нямэ хэмжээ абаха
дүүлэн байна.

Тезд нимэ хариусалгатай ү

Ажалай арсалдан гэжэ юун
бэл

«Ажалай арсалдануудые
шиндхээ гурим тухай» СССР-
эй Хуулин ёһоор тодорхой
гурим сажжа үнэгэрлэн бу-
налганаан ашаар коллективэй-
гээ эрилтүүдые хамгаалха
эрхэ олгодон. Тус арсал-
данууд зэвэгэй олонинтийн
харгисаануудта хабаатай бай-
ха ёһотой. Нэгэ талаанаань —
предприятия, эмхи зургаан,
ажалша коллектив гү, али
профком ба нүгөө талаанаань
— предприятия, эмхи зургаанай
захирагча хоёрой хоорондо
арсалдан гаржа болохо бай-
на. Мүн хоёр гү, али тэрээн-
нээ олонишье предприятия, эм-
хи зургаануудай ажалша кол-
лективүүд болон тэднэй эрх-
илхы зургаанууд арсалданай
хоёр тала боложо магадгүй.

Предприятия ба эмхи зургаа-
нуудта ажалай болон ажануу-
далай социально-экономиче-
ска шэнэ эрхэ байдал бай-
гуулга гү, али тэрэниие ху-
билгалха, ажалай хэлсээнүүдые
баталха ба дүүргэхэ гэхэ мэт-
ын асуудалууд арсалдаанай
үнжээрөө ажалай шинжэ ша-
нэртэй байнишье тодорхойлдог.

Эрилтүүдээ зүбөөр таби-
хын тула ажалша коллективүүд
юу мэдэхэ ёһотойб!

Ажалша коллективэй гү, али
профсоюзай эрилтүүд хам-
тын суглаан дээрэ тус кол-
лективэй, профсоюзай гэгшүү-

[illegible]

ус асуудлаар хуули ёно
эрэгтэй гэжээ. Эгээл энэ
үлэм олон. Ажлаша ко-
ёу бугалгаалжа байха ёно-
оумэн эшэ үндэнтэй, өө-
и, мүн хойшоломтой бай-
лаатай хэдэн асуудалда
Келезнодорожно районий
дар Кириллович МУРАВЬЕВ

илгэх, гүрэнэй засагай дээ-
н зургаануудай ажал зооу-
иле зөрлөх, тараах гү, али
билжлэх, тэдэнэй хүтэлбэри-
гшадны гү, али гүрэнэй ба
лубликны хүтэлбэрилгшэ-
и тушаалнаы буулга-
хын эрилтэнуудтай, мүн ун-
хэз яланай өдли тэгшэ эр-
хэ хэзэгайруулах ухатай гү,
или хилэ булбалга гэхэн эрил-
тэнуудтай булганууд хуули-
бэш гэжэ тоологдох.

Предпринимин захиргаанай,
адан депутатудай нутагай
өөдөд гүнсэдхэй зургаа-
н гү, али нутагай прокуро-
и мэдүүлсн өрөөнөөс хой-
и 10 дэрэй туршада об-
лесть болгон дубарилгадаг
и республикануудай Верхов-
и сүүдүүд, хизаар, обле-
нны, автономной область бо-
он өкүрүүдэй сүүдүүд бул-
лганай хуули гү, али хуу-
и тай бэшэ байтан тухай шинд-
бэри абаха ёһотой. Булган-
ан хуули тай бэш гэхэн шинд-
бэри сүүдэй абаа һаа, ажа-
и коллектив гү, али профсо-
юз булгалга болкоулжа, бул-
лгаа хүтэлбэрилгшэдэ
үүдэй шиндэлбэрин барюу-
агданай үгөөдэринэй ажа-
и эхилэ уялгатай.

Хуули тай бэш булгангаанай
ойшолон ямар байдаг юм!
Хуули тай бэш гэжэ сүүдэй
одорхойлон булгалгаа эм-
дэлхэй гү, али тэрэндэ ха-
адаһан хүн ажалай журал
мэдэлхүүлжа гэжэ тоологдо-

ХЭ МОНГОЛ ӨЗМӨГӨЙ ХЭМЭЭЛ

3.

[illegible]

Кириллицы үзгүүд	а	э	и	о, у, в, ү	
Үгын эхиндэ	ᠠ	ᠡ	ᠢ	ᠣ	ᠤ
Үгын дунда	ᠠ	ᠡ	ᠢ	ᠣ	ᠤ
Үгын һүүлдэ	ᠠ	ᠡ	ᠢ	ᠣ	ᠤ

үгүн эхнээс оро-
ондо оидоо, харин
дундаа хүүдээ (адагта)
хүүдээ тээгүүдэй ээл-
дүүлэр үгүн эрэ,
дундаа илган тэмнжээ
хүүдээ эрэ аялгав-
дундаа эрэ аялгав-
дундаа эрэ аялгав.

Эдэ бүгэдэнөө уламжалан,
эрэ, эмэ аялганууд (эгшгүүд)
нэгэ үгэ соо хоялдамжо оро-
хо ёһонгүй.

2. а, э үзүүдэй хүүлнэ
үгүн адагта залган бэшэжэ
болоно. (1 зурга хархарты).

3. А, Э-эй орхиснэ үгүн
адагта аялган бэшэжэ (2
зурга хархарты).

Дахал (үгүрхөннени) № 1.

Үзэг буриле үгүн эхнээд,
дундаа, адагта орохо байда-
лаарнь холбон бэшэжэ ху-
ратты.

Жижээнэ: а—эхин 2 шүдэн,
дундаа 1 шүдэн, адагта хүүл,
орхисо; о—үгүн эхнээс шүдэн,
гэдээн, шэлбэ, дундаа гэдээн,
адагта гэдээн, нум гэхэ мэтэ.

эи даабари:
 дахин дэсэжэ нүдэлэгты, тогтоогты!
 Амжалта хүсэе!

ҮШӨӨ НЭГЭ ШУНАЛ

мунд хадаа нутаг нутгынгаа хүн зоний үйлэ хэрэг үнэмшээд урьдлан харуулха гэсэн үйлээ гүрэн түрдөө, олониндээ дээр туша хүргэдэг, байдал хуучинхараа хэрэгтэй али болохоор ардолодог гэжээ мэдвээхэ. Зүүр өвчиндээ ямар нэгэн үйлэ хэрэг ауйл тухай хажуу тэтгээхнэ хэвч габал ойро зурун болзол болон зүйтлээс танилцаад лэ тэсүн болодог заншмалтай. Усөө-өвчиндүүнүүд өөхдөө акабайдалаа өржөө, бус дээрээ хөйж, муу-гүй хүнүүдэр тэрээн тухайдгаа дээрлэг заншмалтай.

Агын телерадиожурналистуудын эрилцлэ байгаа хэрэг тухай үүнү болохотуй гэжээ ханамалар, гэвээх гүрэн турын намдаржа, бусын бүхн харбаринуудай уруу-уу энэ үедэ өөрынөө хоолой тэсүмүүнээр, бусад зондо туша хүр-гүрвэа бэлдэрх хэрэг гаралба-аа энэ сагта Агын зориг телера-динууд акабайдал тухай хажуу тулжаа хөөрээс бэш, харин өө-р бус дээр үзээх гэжээ шиндэбэ, эмбэрээ дэлгэрүй хөрлөнсөнэй байгаа энэ үедэ зоринон хэрэ-рлэдээн урдинхингаа ургаштай

Агын кооператив, бага предприти амдээр тээх гүй, али зээлээр худалдаа найманай газаруудай энэ акабайр хүшэр байгаа. Гол

шэнэ түрүү юумэ олоной дунда дэлгэрүүл-лэж отголон дураргүй. Тэдэнэр ар-ба-хирин жэлэй саяаналд адли бүхн юумэндээ зээл-лэ бэйлээ дуратаинуул.

Гэбшээ дээрэн үсэд нэтэрүү байнанаа ашөөр эхилэн хэрэгтэйгээ эсэстэн хүрэг-жэ шадбаа. Жээшээхэдэ, урданы радиогой журналистаар амелладга байхан Б. Б. Чин-мидгоржин "Аган" гэжэ кооператив бай-гуулаад, айнаа шээ үртэйгөөр ажаллажэ байна. Уадридагдг коллективынэ бэрилг-хэнэ, ар-баэр хубсалаа өгнө, шухад эд ба-раа, дээд хоол оложо, тоаруу сэнгээр ху-зондо худалдана. Мүн лэ журналист бай-хан А. Д. Очирво "Стиль" гэжэ бага пред-прити байгуулаад, хүн зондо хэрэгтэй тэ-рэгсэл асаржа, ойругуй зондо наймалднэ бүри хаяхан Агын телестудияи ахалхс-редктор Р.-Ц. Чыдынханаа арэндээр Агын автотранспортна предпритийн мээлдэ байхэн буфет ажаа, тэмдээ бурхад зондо хэрэглэдэг дээд хоол бэлдэжэ аяан зоно-до дуралдана. Жээшээхэдэ, бууза, талта-тай шүлэн, малай гэлдээ дотороор хээхэ хоол хүн бүтэнэй дуря булхана. Тон шу-халнэ, бэлдэнэ хоолойнэ үнэ сэн гүрэн-нэй болон кооперацийн столовснуудад хэмжээхэнээ хараагүй хямда байна.

Агын радиогой ушөө нэгэ хуудасноор шэн болохо Д. Р. Сухадеев телерадиоком-панингөөс дэргэдэ аралжаа наймалнэй түн-мээээр тусулбэнэ. Тиигэжэ тэрэ коллек-тивэе шухалаа эд бараагаар, дээд хоолно-хантаха зорилготой. Эдэ бүгдээ бэрлито-нууданга тоболшол хэхэдэ, Агын телерадио-компанийн журналистуудай хүлгөөтэ үе са-гайнгөө гүн соо абана гэжээ боллоо.

Б. ГАМНАНДОР

Номой таг

**«ЭРДЭМ БЭЛИГ—
ЭРХИМ БАЯН...»**

Иймэ нэрэгтэй ном Буриа-
дай номой хэвлэлээр хаяхан
берлагдан гарае. Номой ав-
тор Социалис Ажалай Герой,
мөнай бураад литературын үн-
дэлэ нуури табигсагшодэй нэг-
эн, дайнай болон ажалай ве-
теран, РСФСР-эй хургуулинуу-
дай габгыата бэшэ, уран со-
көөлшодэй холбоной гэмүүн
Докто Номтоевич Номтоев бо-
доно.

жүүлэ хүдэлмэриэз хайма-
руулхыг дамжмэггүй. Ухбүү-
дэе ялма эхэ, эсхэгдэе ду-
ратайгаар, амалда дуратайгаар,
ундэр найзтай үбгэд, күгшадэй
хүмүдэлгээр пүрхэлэ гэгээн
асуудалда энэ ном соо өхэ ан-
дхар хандуулагданхай.

Мүн түрэл саданар тухай,
үг гэрбэл тухай бодолнууд
пүршадэгшэе, бэгшангартшэе
тургалы байгшэе тэлсэгшэй.

Аяар 1936 ондо бүрэлдэй
педтехникум дүүргэж, Ц. Н.
Номтоов Эгэтийн эхнэр хүү-
хэд бөхшлөө эхилсэн
намтартай. Тийхлээд Цокто
Номтоевич эдир багашууны
эрдэм номдоо хүрэхлээ гэд-
на өхө нэгтгэтийн үзэг бэ-
шээгтэ оруулса дүдэлмэрийн
эршээгээр хуулуудад байгаа.
Эрхийн ажлааны тэмдэглэжээ,
РСФСР-ын наркомпосс залуу

Бүрээд өрдсөй нөөдөгүүдэй
хүмүүжүүлээ үүргэ тухай эх-
лэдгэнээс, бэсгэгдэлнээс
гэвчээ, Нөөдөн хөдөө үхмүү-
дэй ухаагаа гүйлгэхэд, бэс-
гэгэ тэмхир шөнгөдхөдөөдө тон
тулалтай байдаг, өхө үүргэ
дүүрэгдэг. Тийрмилээ шөгөй нө-
дөн, номин үрдлөөн, хонхо,
бүгэ түлгэ, таабэри төвлөг,
бэхэлжг нуулга гэжэ матын
нөөдөнүүдэй яажэ эмхидхэдгэ

бөгшөө "дундэлдэлс" грамота-
тараа болон 500 түхээрээр
1939 ондо шөгнөнөн үн. Тэр
захирагтын өнөөрсөн
Федераций дотор шалгаран 27
культармөөүүд мүнэн шанде
хүртэйн байна. Эаданай дун-
да Цонто Номтоевичын нэрэ
дурдагдэнхай.

Улибуудыг буряад зоний
найн хейхан өнөө зонилнууд
дээрэ түшгэлэн хүмүүмүүжүүлэ
хэрхэтэ арвайдай бөгшөө том өхэ

ангвал хангуудад байна. Тэрнээ залуу үетэдээ зориулж бэшэнэн зохиолонд аяла-тар олон ном, Жүжсэн, «Зэдэж», «Далинууа», «Хя-лэжэжэ», «Хайн хүн», «Адуу-шанай хүүбүүн», «Ойн нуурай эрхэдэ» гэх мэтэ шүлэгүү-дэйн бэлэн рескээзүүдэй суг-луулбаринууд эдир уншгша-дай ниирхил таталан байха. Үнэгэжээ жэлдэ Москвада Цокто Номтовошын дээр ун-

шагшдаг зориулалт ном ороод хэлэн дээр 100 мянган хэлтээг барлагдан гарба. Мүн "Байгал" журнaлдaшbыш үнэгэрэш оной нүүлшын номерто үхйбүүдт зориулалт туужан үхлэгдэдбэ.

Дээрэ хэлэгдэлэн бариматнууды дурдлад байхда, мүнөө арадай бaшa нaя гаран нэбэйа болбoшbыш, үхйбүүдэ: хүмүүмүүлхэ хэрэгт хүмүүмүүлхэ бэйа.

Лэн Дээрэ бхэдэг уран зохёлшодыш олон болонхой. Тээд үхйбүүдэй ном үмшхэ номжор нилээд бууранхай. Имэ байдaл юун дээрэнэш болон гэзлэх гэжэ бaшaнгарыш, түрэлхидыш нанагаата бхитегар болсо. Энэ ушар хадa нүүлэй арба-орин жэлэй ху-всаа соо буурьд хэлээс тоого болинхой шлэгтаан гү?

Ганса хэлэбшbыш бэш, мүн

Ц. Н. Номтоёвой шэнэ ном дотор залуу башаартаа хэргэтай зүбшүүлнээд үхиүүдөө арайдагчлаа ёһоо заншал дээрээ хүмүүжүүлээд өгнэн багшын бодолнууд үгнэнээ, тингээ тус ном дотор шүлгээд, хүмүүжүүлгын үүргэтай бийхэнэн раскээдээ, жэшсэн, «Мүнөөнэй хүрэгшэд ямар

бэйг, "лонгин шарх", "Эрдэмтэн", "Багшин талгаа соо", "Өөрөө асарба", "Бэлэ снэгээрэ бэлэ, снэгээрэ", "нугарашдай дутуу дайгуу", "Угсаа уналда лалдугай", "Түрэлхийдэй суглаана гэжэ мэтэ оруулгаданай.

Эдэ үнэн болфон домоглохууде уншаад байхдаа, залуу багшанер эрдэм мэдэсээ улам дээшлүүлжэ, үхи-бэлдэе элб хамарал тугиин

арадай аман зогсол шадамээр хэрэглэн бэшгэдэжэй.

Энэ номой удахь республикийн хургуулинуудта, багшанерий мэрхэмэлэ дээшлүүлчэ институтта, Д. Банзаровой нэрэмжтэ Буряад түрэй багшанерий институтта уншгын конференцинууде үнэгэрбэл, өжэ тагтайша, тугтайша бэйхэн дамжугай.

Д. БАЛЫШИНОВА

дэй гү, али конференцин дө-
лөгддүүдэй дийлэнхи олоной
дуугаар баталагддаг юм. Суг-
ланхай протокол зүбөөр бэ-
рхүү үргэлжлэн эли тодо дүн заа-
хыг үргэлжлүүлнэ гэж үзэ-
хэ. Тини хууляар хараалагда-
һан хэнхэлтэдэ хүртэжэ ма-
гадгүй. Хуулиг бэшэ булал-
гдһан үйлдэлүүдэй үр дүндэ

шүхэ хэрэгтэй. Удваны эрилтэнүүд предприняти болон эмхэн захиргаандаа элэгдэхдээ ёстой. Харин тэрхүү гурван үлдэрй туршада тус эрилтэнүүд туршаа үзвэл, бийн шиндэхээрхээр тэр үр дүнд олсгавтар дуулгавха зэрэгтэй бол тамгалдгадх ёстой. Ажлаха коллективдэй гэ, али профсоюзай эрх түлөөлэгдэтай зургаан – профсоюзай гэ, али буналгааны комитет буналгаа толгойлох.

Буналгаа үүсгэгдэх хөдөлгөөндхөөд предпринятиг тиргэлдэ, бэцгидэ, ниймэдэ-гаа эмхидгэлэн, тэргүүнүүд шолуулаа гэ, али буналгаа шиндэлдхээ алдгүргүд үүмүүд аргаар эхэлдэгдэх, зарим ушарта ажаллахаа тэргэгдэх болоно. Тэдэнэр сүүдэй шиндэхээрхнй өшөөр 3000 түхэрг хүртээр ялада унжаа болохо. Мүн зуулита бэш

[illegible]

хо ээргэтэй, Тийм 5 үдэрийг туршада ажиллаа коллективтэй эрхлэлтүүдүүд хөрөнгө үзэхэ болонго гэжээ.

Хөөр талын зүбшмэн кэлсэ-
һэнэй үчүдэйн дээрэ комиссин
шиндхээртэй абажа, алишье
төлөдөнч адли хүсэтэй байха.

Эблэрэлгын комиссин ар-
салдаае шиндэхэ шөдөө-
ү һэвнэ, ажалай арибтраж э-
мхидэглэгдээ. Аралдай депутатууд

роунтаиб

Хүнэй бэе махабадта, ами
наһанда нүүлөөдэ гэсэрта
(жэшээн, болниценуудай),
мүн түмэр замай ба городской
ниитын транспортын, граждан
авиацин, хэлхээ холбоной,
энергетикын, оборонноhalb-
ринуудай предприятй ба эмхи-
нуудат, оборонын арга шөдө-
барие, ороной түрмн журмн
ба аюулгүй хөнгөдэг гүрэнэй

жэл хүрэтэр заһаруулгын ажла-
да яваха болонго.

Ажалар арсалдаа үүскэлгэдэ
эмэлтэй гү, али эблэрэлгын
комиссини, ажалай арибтраж-
жай шиндхээртүүдэй дүүр-
галтые удавууруулгын хүтэлб-
рилэгшэд болон бусад түшөл-
дт гүрмн журмайн талаар
хэлхээдэж, түшөлһаашье сү-
лөөлгөдээ, харин материална
на хойхолодо оруулгын бай-

дэд Сөвдэй гүйсэддэггүй зурганай хабаадалгаар хөөр талт 10 үдэрэй туршдаа акалай арбитраж байгуулаа ёһотой. Үзэргэй гэгшүүд сооһоо хөөр талын түшөөлөөр түрүүлэгшэ баталгадааг юм. Эдэ асуудалнуудаар хөөр талын түшөөн хэлсэнээр тухай болон гүйсэддэггүй зурганай хабаадалга тухай хэлсэн гү, өлн протокол соо тэмдэглэгдэхэ болоно.

Зүр-аануудта, предприняти бэ эминхүүдэ, зогсоохдо хүмэр хүндэ бэ аюултай хойшоһонтой байдэр таһагларгагүй үйлдэрхитэй гэгээтэ амалша коллективтэй асладдаа ажаллаа зогсоолгын (бүһалгаанай) ашаар шинидэхэ болохотой.

Эблэрэлгын хэмжээнүүдэй нүүлээр эрилтэнүүдөөнь хаража үзээх онсо онлоо гурмин нимжэ предприняти болон эминхүүнүүдэ болон.

гаа һаа, 3 һарынгаа дунда зэргын салмин даруулга хэмжээтэй.

Бүһалгаанһаа боложо, бусад предприняти, эмин болон өлбэн зургануудта тохолодоһон хонхидол хүсэндөө байһан хуулитай тааруулаулагдан хүсэлдүүлэгдэхэ ёһотой.

Бүһалгаанда хабаадаха гэзгээ хүн бүхэнд өөрын дуранай хэрэг. Дээрэ даруагдан Хуу-

Затгагүй хоёр талын түлөөлэгчид, хэрэгтэй болоо наны, бусад зургаануудай түлөөлэгчидыг хабаадуулж, ажилал эрхлэж ажилал эрхлэдэг хаража үзвэл, 7 хоног соо шиндэхбэри абажа,

**ТУБИ ДЭЛХЭЙ
МҮНӨВДЭР**

300 грамм байрагт хувьсрил-
додойн байгаа хаа, энэнь 50
граммаар бага болоо. Ураа
харада савхар байгээгүй хэн.
Харин февральда нислэл ху-
тохынд саахар худалдаа аба-
ха аргатай байха хаш. Но-
ябрьнаа хойшо магазинууда
малай тохон худалдагданагүй.
Эдэс хоолой зүйлнүүдэе
хувьсрилжа нсрмонуудай ху-
билхан тулхай мэдээнүүд бусад
хотн гэрлүүлхнээ рсрлсүй.

абадаг байгаа. Тиммээз тэ-
рэнэй хандаран хөлхөдөө, «Ази
Түбидэнэй амла түрүүшын со-
циалис гүрэнэй» экономикодо
нимэ дүндэ байдал үзэгдэнэ.

ГАВАНА.
Кубада электрмн элшэ хүсүе
алмаха хэмжээнүүдөе шягд-
аха тухай сонсохогодоо. Гэр
байрадаа энээнээ хойшо хара-
даа 300 киловатт-часөөс хэз
бэшэ электрмн элшэ хүсэ гар-

тэвч, гүйлгэлтэй болгон, дэм-
рийн эмгэгтэй энэ асваар
Дундговьд багша гурвандугуй
хөтөрөлтийг республикчууд
ошхоно. «Агаарыг хүүргээ
баггүй орчин байдлаа нэгд-
дэг. Урдамын СССР-ийг рес-
публикчуудтаа үзүүлэгддэг
гүйлгэлтийг төөрлүүлэх та-
лаар Вашингтондоо конфе-
ренсийн үедэ ниймэ. «Хүүргээ
бэйгүүлэх тухай шийдвэр
болсон юм. Хөтөрөлтийг энэ
хотго болонд хийх, төөрлүүлэх

гэбзүйн нотолгуудтай байдал
дээрэй байхаагүй гэжээ олонх
шинжлэгшэд тоолон. Урла-
ныг СССР-ийг нийтэ нэгэн э-
кономикн хөндлөнгө айдэдийн
мөнгөлхүүдэй эдээ хоолой
Зүйлхүүдэй комароононимы
сэхэ холбоотой гэжээ тэднээр
бодомжлоно.

Газетэ бэлхэхэ сөөрөөний үгэ
дээрхээгэ правительствын «Ар-
дын эрх», «МХЭП-гэй тугэй
зүлээн», «Унэнэ газетчүлд

гашаах гэзд тодорхойлгоодой. Энэ
гүрм бэлхэн хүүдэй айм
гал унтарвагдана.

Кубад бөйгөн нефтийн бага
болонхон дээрхээ ниймэ хэм-
жээг бэлхэ. Хөдөл жайл саа-
Ав тээ Советскэ Союзта 13
миллион тонно түлшний өр-
дод бэйгээ нээ, үнээрээш жэл-
дэ тэрэнэ 8,6 миллион тонно
хүртээрэ доошооло.

Нөдөдө энээ хөдөл миллион
тонно нефть олоболорилон

[illegible]

хүрөөтэ жэлнүүдэй суурян ШАГНАЛНУУД ЭЗЭДТЭЭ МҮНӨӨШЬЕ ЕРЭНЭЭР

Хэдэн арбаад миллион ам- галан улад зоной ами наһа таһалдуулан, үзэсдөөгүй шэ- рүүн, эзбүүн, эгээл шүхата муухай дайнай—дэлхэйн хоёр- дохи дайны замханаар табяад жэл боложо байна. Булюу хү- сэтэй дайсадай сошордоом сохилто доро сухарихыг, эжэлхэн хайрата нүхэдөө ал- дан гэхтэй, мүн Илалтын га- шуун нулимсыг бэе дээрээ үзэһэн баатар сэргээшдэй ээргэнүүдэй жэл бүри шэнгэр- жэ байһанын харамтай. Тэ- дэ эзбүүн үе сагай үйлэ хэрэ- гэдэ арбаймнай дурасхаалда хэзээдэшье мартагдахгүй.

Дайны үедэ эрлэхэ зориг- той байһанайнгаа түлөө млади- ский лейтенант Филарет Дими- тривич Жербаев Улаан Тугай, Улаан Одоной орденуудаар шагнагдаһан байгаа. Илалтын үдэрэй болотор оройдоол гурбан үдэрэй үлөөд байхада, дайнда абалан шархануудһаа наһа баража, шагналнуудаа гартаа бериха хубигүй байһа- нын харамтай. Тийн 1991 оной октябрь һара соо Улаан- Үдэ хотодо ажаһуудаг наһа- нын хани нүхэртэ, Анна Иса- евна Тархановада Филарет Дмитриевичэй шагналай доку- ментууд барюулагдаа. 1944 ондо «Шэн зоригтой тү- лөө» медалаар шагнагдаһан Андрей Тихонович Агильдиней документууд Хери тосхондо ажаһуудаг басагандань—Капи- толина Андреевна Бузинада хадагалагдажа байхаар дам- жуулагдаа.

Барюулагдагуй шагналнуу- дай мүнөө айхбар олон бай- хыг СНГ-эй Оборонны минис- терство хараадаа абажэ, дай- шалхы шагналнуудта хүртэһэн Эсгэз ороноо хамгаалгын Агуухэз дайнда хамгаалгын дайны ажуулай сүт эхэ хү- даглануудар сэг соогоо бар- юулагдагуй шагналнуудтай ветерануудыг, хэрбэз тэдэнэй наһа баршанхай наһы, дутын түрэл түлхэмэ бэдэржэ олоод, шагнал тухай документуудыг хадагалагдажа дамжуулаха шу- хала бушу. Тон һүүлэй мэдээ- гээр, дайнда шагналдаһан ве- терануудыг гу, али тэдэнэй дутын түрэлхэмэ бэдэржэ олохын тула Оборонны ми- нистрствэзэз Буряадай ССР- эй военкоматуудта нэгэ мян- га гарам асуула-ажетнууд оронхой. Тэдэнэй 200 гар- амны наһы үрэ дүүнүгэтэй. Зарим шагналнуудыг сэргээжэ комиссарууд барюулаха үр- дөөдэ байна. Гэбэшье шагнал- да хүртэһэн уншай сэргээшэ зуушан шархануудһаа, хүндэ ушунһөө сэгһаа урид наһа баршана.

Эсгэз ороноо хамгаалгын дайны үн гүнзхэн хэда ша- гнал хайрада хүртэһэн сэргээ- шдэ, тэдэнэй түрэлхэмэ бэдэржэ олохын тула хушэр хэрэг болоһой. Дайнай дүү- рэлхэмэ хойшо үнзхэн үе соо илангяа Улаан-Үдэ хотын шэнж шарай горитойгоор ху- бил. Сэргээжэ албанда мор- дохыггоо урда сэргээшдэй, түрэлхэмэ ажаһуужа бай- хан олохон гэрнүүд, бүхэлй кварталнууд үндэһөөрөө үгэ хэлдэшье. Зарим айл бүлэ- нүүд Улаан-Үдэһөө, Буряад оройноо зөөжэ яхсанхай гээ- шэ. Хүн зоной үсөөнөөр нүү- дэг хүдөө нутагуудаар бэдэ- рэлгын хүдэлхэмэ мүн лэ эдэбхэйгээр абуулагдана. Энэ нангин хэрэгтэ хэблэл, радио, нийтэм эмхнүүд, хур- гуулын хуртадад өхэ туһа- ламжа үзүүлдэг юм. «Дурас- хаалай дэбтэрэ» оруулагда- хаар суглуулагдаһан докумен- тууд бэдэрэлгынэй хүдэлхэмэ- рилэ өргөгүй туһатай байна. Байһаар «Дурасхаалай дэбтэрэ» соо Эсгэз ороноо хамгаалгын Агуухэз дайнда наһа барһан Буряад оройной бүхы сэргээшэ- дэй дурасхаалай мүнхэлэгдэ- хэнэ дамжаггүй.

Гэгээдэ энэ асуудалаар бэ- шэнхэнэ нямгаашалжа, унша- шдэ «Фронтодо мордохыггоо урда Улаан-Үдэ хотодо ажаһууһан дайнай эдэ ветеранууд, эдэ- нэй түрэлхэмэ өөһэд тухайгөө мэдээ үгтл:

Батомункуев Галдан База- рович—1925 ондо түрөө, Намсаев Дагба-Жалсан Зод- боевич—1919 ондо түрөө, Тапхаров Ануфер Ефремо- вич—1920 ондо түрөө, Очиров Цыбич—1907 ондо түрөө.

Халтгуруев Иван Алексеевич—1901 ондо түрөө, Батабулатов Курба—1917 он- до түрөө, Шатапов Иван Федорович—1910 ондо түрөө, Улаан-Үдэ хотодохи 2-дохи үчэстек, гэр 64, квартира 25.

Батулин Александр Яковле- вич—1913 ондо түрөө, Граж- данская уйсын 20-дохи гэр.

А. СТЕПАНЕНКО, Буряадай ССР-эй сэргээжэ комиссаридан таһагай дарга.

Наһанайнгаа һүүлшын замда мордохонон сэргээшдэ ша- гналнуудын оложо өрнэ. Дайн дайраг хал дуушан соо- гуур гаргаһан баатарлиг абуул-

БАРИЛДААШАН Геннадий Баймеев тон болсоомжотой нарин. Нэрижэжэй херхо спортсмен байгаа. Магад, иматгал нимэ шэнжтэй бай- наараа, һуралсал һорилгонууд- таа үнэн зүрхэнһөө хандадаг байһаараа тэрэ өхэ амжалта туйлаһыг болоо. Тэрэнэй нутагай хүн, уласхоорондын классай спортын мастер Г. Н. Баймеев хэдэн жэлэй урда тээ оослулгын спорткомите- дай түрүүлгшэ байхадаа, ингэжэ хөөрөө хэн:

— Бага балшар хубиуун аба- хадаа, Эрхүүгэй областин Эхи- рэд-булгадай районой һойбо нутагай охуу шахуу хубууд- тэл адли, элдэб янзын арга дүрөөрөө баян буряад арадай бүхэ барилдаагаар һонирхо- доо, хааһаа туршадаг байгаа. Байтагай дунда һуруулын аха классуудта һуража байха үе- дөө тэрэ элдэб зүйлүүдэе эрхилдэг спортсмен болоод жбаа — хунда алт, далайбо- лот, барилдаашан... Дага га- рин килограмм шэнгүртэйше наа, тэрэ шамбай солбон, хүн- гэр хурдан хэн. 100 метртэ 11,4 секунда саг харуулдаг, 6 метртэ утмыг, 170 сантиметр үндэрыг харагдэбэлэй. Ген- надий районойгоо суглуула- дамай командны туралдад оруулагдажа, волейболлоор ок- ругой мурьсөөнүүдтэ хабарда- га. Тингэбэ яаһыг барилдаан тэрэнэй зүрхэ сэдхэлдэ дүтэ байжа, спортын энэ зүйлэй хуби заагаа холбоо. Эндэ тэрэнэй бар хүсэн, эрхэлжэ зор- ил, нугархайгүй хүсэл эрмэл- зэл өхэ үүртэ мүнөө үзүүлэж хэн.

1970 ОННОО Г. Б. Баймеев Зүүн Сибирин технологическа институтай физическэ хүмүү- жүлгын кафедрада хүдэлжэ. Абаһаар лэ Геннадий Баторо- вич Баймеев Нима Сосорович Ивахинотой хамта дүрэ бу- лалдалгын барилдаагаар сек- ции эмхидхэ бэлэй. Мүнөөтэ

1959—1960 онуудта Г. Бай- меев буряад арадай бүхэ ба- рилдаагаар Усть-Ордагай а- тономито округой чемпио- ном болоһон юм. Спортдо туйла- һан түрүүшын амжалта эдир хубууе урмашууһан, дайн ху- гур ургууһан байгаа Удаа- дахи жэлдэнэ хүдөөгэй барил- даашан спортын националь- нэ зүйлүүдээр Сибирь болон Алас-Дурна зүгэй зонин чемпи- ном болоо хэн.

Тэрэл зундаа Гена Буря- дай багшанартай институтай фи- зическэ хүмүүжүүлгын факультэ- тэдэ һурахаһаа оройһон бай- гаа. Эндэ тэрэ Нима Ивахи- нов болон Виктор Баймеевэй хамта «Спартак» бүлгэмэй спортзал соо үсэд нэзэрүүлгээр, оролдосотойгоор бээс һоржэ, өхэ спортдо түрүүшынгээ алхамуудыг хээ. Гурбадахи курсда һуража байхадань, Ген- надие армийн албанда тата- ба. Хэды сүлөө тухагүй бай- башье, тэрэ эршэмтэйгээр хо- рилго хэжэ, мурьсөөнүүдтэ хабардахаһаа, дүрэ булалдал- гын барилдаагаар чемпион бо- лобо.

Албанһаа табигдаһанайнгаа һүүлээр Геннадий Буряадаа үргэлжлүүлэжэ хэн. 1967 он тэрэнэд бэдэрэлгэнүүдэй тур- шалгануудай, дүршэл шадаба- рһа арьбадан бажуулгын жэл болоо бэлэй. «Урожай» бүлгэмэй Түбэй соведэй түрүү

гүрэй эзэлхын түлөө Йошкар- Олада болоһон мурьсөөндэ хабардахаһаа, Г. Баймеев бэ- лэгтэй бэрхэ, үндэр нэрэ ээр- гэтэй барилдаашадай нургы- енш шоройдуулжа, түгээхэлэй наадандаа оройной түрүү һуури эзэлхын түлөө мурьсөөндэ шанда хүртэһэн Д. Багаевтай (Чечено-Ингушай республика) уулзаба. Тэнсүү шанга тэмсэл- дэ нутагайимнай хубуун дил- лэжэ, хоёрдохи һуури эзэлбэ- шыг, СССР-эй спортын масте- рай норматив дүүргэжэ хэн. Тингэжэ залуу хубуунэй үнэ холын хүсэлэн бэлэһэн бай- гаа. Барилдаанай хибэс дээрэ тэрэ нүгөөдөнгөө довтол- гыг саража шададаг, бушуу солбон, сахилгаан түргөөр доо- гуурны шургажа ороходоо, га- нар хүсэтэй спортсменуудыг тээсээнгүй булжа гарадаг бэ- лэй.

Эдэ жэлнүүдтэ тэрэ бүхэ ба- рилдаагаар Сибирь болон Алас- Дурна зүгэй зонин чемпио- ной нэрэ ээргэдэ гурба да- рин хүртэһэн юм. Геннадий 1968 ондо республикын Сур- харбаанай абарга бүхэ болоо хэн.

1970 ОННОО Г. Б. Баймеев Зүүн Сибирин технологическа институтай физическэ хүмүү- жүлгын кафедрада хүдэлжэ. Абаһаар лэ Геннадий Баторо- вич Баймеев Нима Сосорович Ивахинотой хамта дүрэ бу- лалдалгын барилдаагаар сек- ции эмхидхэ бэлэй. Мүнөөтэ

ондо Улаан-Үдэдэ болоһон өхэ мурьсөөндэ СССР-эй чемпио- ной нэрэ ээргэдэ, 1987 ондо дэлхэйн Кубогта хүртэһэн на- мтартай. США-да, Япондо, Урда Корейда, Болгарияда, Иранда, ЮАР-та үнгэрэгдэһэн улас- хоорондын олон тоото наа- дануудта Сергей шалгарһан байха юм.

Владимир Востровцев, Миха- ил Елбаскин, Юрий Матхонев, аха дүүнэр Петр болон Вале- рий Балдуевууд, Владимир Та- бинаев, Борис Мухтыров, Баа- тар Батуев, Владислав Буту- ханов, Виктор Дамбаев, Вла- дислав Алексеев болон бу- сад 30 гарам спортын масте- рыг Г. Б. Баймеев хурган ху- ралдэбэлэй юм гэжэ хэлэжэ бо- логдоно. Спорт зонин жаяг жу- рамтай болгодог, сагаа сэг- нэмэ һурадаг, хүнэй бэе ма- хабдыг хатууруулдаг, хүсэл зориг хүмүүжүүлдэг. Мүнөө- нэй спорт аймактар орбо хү- шэр байһан дээрэлхэ өхэ саг һалгадаг, гүн сэдхэлхэй бо- лон бэе махабадай асари өхэ эрш хүсэ эрдэг байһанын арасаһагүй. Зүгөөр үнэнхэ зүр- хэнһөө хуусса, жаяг журамаа наринаар сахаад ажабал, бу- хы юумэндэ үрдимжэ, амжал- та, илалта туйлажа болоно,—

ондо Улаан-Үдэдэ болоһон өхэ мурьсөөндэ СССР-эй чемпио- ной нэрэ ээргэдэ, 1987 ондо дэлхэйн Кубогта хүртэһэн на- мтартай. США-да, Япондо, Урда Корейда, Болгарияда, Иранда, ЮАР-та үнгэрэгдэһэн улас- хоорондын олон тоото наа- дануудта Сергей шалгарһан байха юм.

Тэрэнэй ажалша бүхэриг, урдаа табигдан зорилгодоо үнэн сэхэ байдлыг гайхахаар даа. Тэрэ бүхы бээс барил-

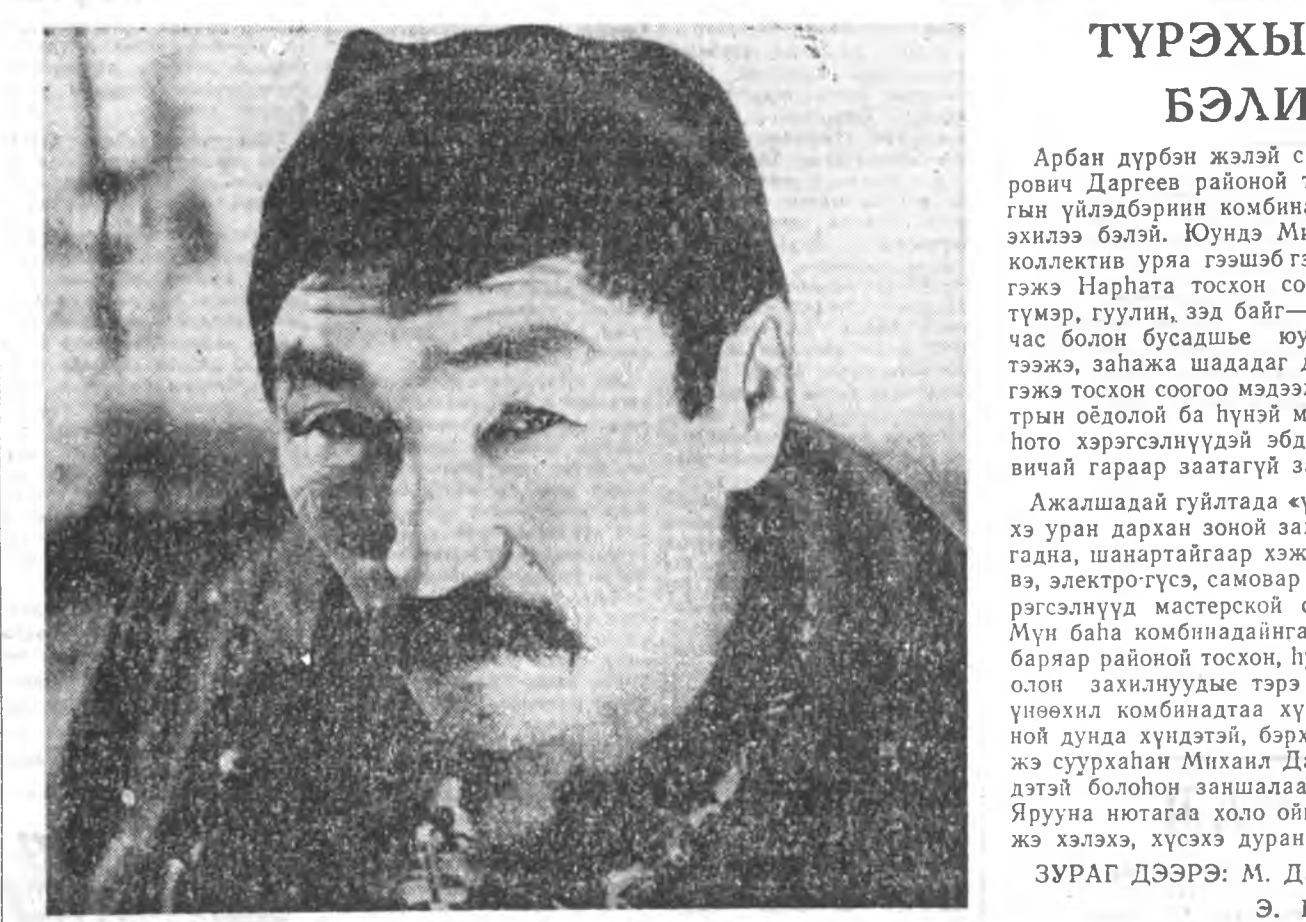

сменэй тон шулаа шэнжэ ша- нарнуудай нэгтэһин мүн гэжэ Геннадий Баторович тоолодог. Урлагшугдэлгэ спортсмен бу- ханэй этгил найдалье буу- руулангүй, харин улам эршэм- тэйгээр хүдэлхэмэ, һуралсал һорилго хэһын баадхаа ёһо- той. Г. Б. Баймеев—республи- канска категориин судья. Мурьсөөнүүдтэ тэрэ үнэн зүр- шимдэбэрнүүдэе абадаг бай- наараа онсо илэрдаг юм.

Үнгэрэгдэжэ жэл Г. Б. Баймеев- тэ илангяа урэгшатай, мартаг- дешагүй байба. Европо тү- бийн чемпионын, дэлхэйн Кубо- гта хүртэгшдэ, СССР-эй чемпионын хүмүүжүүлхэньнэй түлөө СССР-эй Спорткомитетэй нэдоһон жэлэй декабрийн 20- до болоһон һүүлшын заседа- ны дээрэ нутагайимнай бэлгэ- тэй бэрхэ тренернүүдтэ, тус- хайлбал, Геннадий Баторович Баймеев, Виктор Дмитриевич- Дончино «СССР-эй габьяата тренер» гэгэн хүндэтэ нэрэ ээргэнүүд олгодог хэн. Энэ баярта үйлэ хэрэгтэ хойшо долоон хоной үгнэгдөө бай- хада, Россия Федерациин Пре- зидент Б. Н. Ельцинэй гарт- багшатай зэриггаар Зүүн Си- бирин технологическа инсти- тутай физическэ хүмүүжүүл- гын ба спортын кафедрэе дааһа Геннадий Баторович Баймеев «РСФСР-эй физическэ культурын габьяата хүдэлхэмэ- рилэ» гэгэн хүндэтэ нэрэ ээр- гэдэ хүртэбэ.

Нэрэтэй солотойгоор илаха, шүүгдэхээшье урма зориггоо хухархагүй гэгээшэ алибаа спорт- гэдэ хүртэбэ.

Эдэ үндэр нэрэ ээргэнүүдтэ хүртэһэнэй һүүлээр манай

ТАРХАНЫ УРАН БЭЛИГТЭЙ

Арбан дүрбэн жэлэй саада тээ Михаил Сагада- рович Даргеев районы түбэй хүн зонин хангал- гын үйлдэбэрний комбинатад механикаар хүдэлжэ эхилээ бэлэй. Юундэ Михаил Сагадарович энэ коллектив уряа гээшэб гэхэдэ, уран гартанай нэгэн гэжэ Нархата тосхон соо мэдээжэ хэн. Ямаршыг түмэр, гуулин, ээд байт—хамаагүй, гагнаха, радио, час болон бусдыгье юумэнүүдэе торгоонгүй бу- тээжэ, заһажа шададаг дүрбэн тэгшэ уран гартан гэжэ тосхон соогоо мэдээжэ болоһон юм. Мүн элек- трын оёолой ба һүнэй машинанууд гэхэ мэтэ онь- хото хэрэгсэлнүүдэй эдэрбал, Михаил Сагадаро- вичай гараар заагаагүй заһагдһан байхал даа.

Ажалшатай гуйлтада «хүгэ» гэжэ шадаагүй бэр- хэ уран дархан зоной зүгшэ саг соонь дүүргэхэнэ гадна, шанартайгаар хэжэрхидэг юм. Электрообит- вэ, электрогүсэ, самовар гэхэ мэтн арад зоной ху- рэгсэлнүүд мастерской соонь олоор сугларанхай. Мүн баһа комбинатайнгаа хүтэлбэрлэгшэдэй заа- барьяар районы тосхон, һууринуудаар ябажа, элдэб олон захиһнуудыг тэрэ дороо дүүргэжэрхнэй, үнөөхил комбинатаа хүрэгжэ ерэдэг. Тингэжэ зо- ной дунда хүндэтэй, бэрхэ, уран гартай дархан гэ- жэ суурхһан Михаил Даргеевт арад зондоо хүн- дэлэй болоһон заншалаа улам үргэдхэжэ, үргэн Ярууна нутагаа холо ойгуур суурхуулажа ябыт гэ- жэ хэлэхэ, хүсэхэ дуран хүрэнэл даа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: М. Даргеев.

Э. БУДАЕВАЙ фототекст.

ини. 13.20—«Хүн ба хуули. 14.00—Блокнот. 14.05—Теле- мист. 14.50—Мүнөөдэр ба тингээ. 15.20—«Во бору бру- сики»—уран һайханай фильм. 2-дохи сери. «Егорыч». 16.50—Олимпийн үбэлэй XVI наа- дан. 18.30—Казабай Түргэжй арадай инструментуудай оркестрэй концерт. 19.00—Шэнэ һонин. 19.20—Уласхоорондын телемарафон. 19.20—Монте- Карлогай бүхээхэлхэй хүгжэ- мэй шаш. 21.45—«Амгалан

нойсотты. багашуулы. 22.00—Шэнэ һонин. 22.20—«Там, где не лежит на земле»—уран һайханай фильм. 23.35—Оли- мпийн үбэлэй XVI наадан. 00.25—Баримтата фильм. 01.30—А. Билл дугаха. 02.00—Шэнэ һо- ини. 02.35—Олимпийн үбэлэй XVI наадан. ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА Москва. 9.00—Мэдээсэлнүүд. 9.20, 10.05—Испан хэлэн. 9.30—Гэрэй клуб. 10.35—Дымковский хамгаалгада хабартай зургаа- днешник.

БҮР МҮНӨӨШЬЕ

Буряадай айхбарыг Советэй дээрнөө хүдэлхэмэ тэбэр эхэ сэл газетин багатай нурхыг олоһон оной һонин Мүн энэ үрэнн урда үдэрн газетин түрэлдэ өхө нүүдэй бэшэ тогт- бэ.

Буряадай «Уншай» нүүдэй Советэй Союз бол- олгон хариу ушөө асуудалаар һаа, хэр Иванова гэр гур даа.

«Хоёрдохи» социальнэй тэ- гэй гэжэ про- ном—Э. Н. Соон.

Буряадай «Советэй дээрнэ» гэжэ республика- дай Советтэй—ф- Саганов хуеи түрү- талаар хамтаржан элмэхэ хураагда- вай элмэхэ «Со- антаалда тандон.

Аяншалгын турш- «Дэлхэйн 3 През- яагшад түр Фелд- Бутковатай асуудал үнгэрэгдэн «Тин ду- «Союзай» Верхо- ба Буряадай түрү-—хоридохи хууль дот С. Босон хара- мерой түрү нүүд тү- барлагдаа Энэ а- б- дахи һайгагүй сэнгэй тэмсэ гайхал- гадөөшөө нэхэлхэд- гэсээй тэмбэ асуу- болгон.

Журналист түр «Габьяата» бай- очерк «Бүрхэ» хэ- то спортсмендэ гаршаг дохилдэ «Со- дахи хуудал юм, Росси- миссийн зүр О. Б- дээрэ дүрэ үгэ- эй «Э- жа мэдн- энэ а- ла мур- згүй, соо үр-

«Чумаки» ансамбль. 11.20 — Олимпийн днешник. 11.50 — Тархашадай гэжэ ажам. 12.20 — Олимпийн үбэлэй XVI наа- дан. 13.45—Рождестной хүг- жэм. 14.15—Олимпийн үбэлэй XVI наадан. 15.15—Хүүгэдэ дамжуулга. Буряадай ТВ. 17.30 —Мультифильмүүд. 18.00—«Би- шыхан хан хүүхэн» гэгэн шоу- уншаа. 23.00—Олимпийн үбэ- лэй XVI наадан. 01.10—Мэдээ- сэлнүүд. 01.25 — Олимпийн днешник.

Газетэ жэлдээ 260 дахин гараха. Хэблэлэй 2 хуудашан гэжмээтэй. Газетин индекс 50901 Тираж 7.500 Хэблэлдэ тушаагдаһан саг: 22.10

Буряадай ССР-эй Госкомиздадак республиканы типографда газетэ барладан хэблэгдэбэ. Директорай телефон 2-40 45.

Редактор Ц. Б. ЦЫРЕНДОРЖИЕВ.

РЕДАКЦИОННОЕ КОЛЛЕГИ: ДАШЕЕВА Г. Х., ДОНДО- ГОЙ Ц. Ц., ЖИЖИТОВ Б. М. Ж. МИАЕВ П. Н. (редактор эр- логош). РИНЧИНОВ С. Д. (ре- дактор эрлогош), ТОКО- ХОВА В. Э., ЦЫРЕНДИЛ- КОВ Б. Ц.

Манай адрес: 670000, Улаан-Үдэ, Калам- даршангийн уйсыг, 23. «Бу- риад уншай» газетин редак- ция.

Эмхидхэн байгуулагшад — Буряадай ССР-эй Верховно Совет, Буряадай ССР-эй Министрнүүдэй Совет, Бүгэдэ буряадуудай үндэһэн соёлой эблэл болон редакциин ажалша коллектив.

Редакциин телефонууд: редакторай—2-50-96, приемный—2-54-54, редакторай орлогшонорой—2-68-08, 2-62-62, харюусалгата секретариат—2-50-52, секретариат—2-66-76, тагаагуд соведүүдэй хүдэлхэмэ ба нийтнэй эмх- нүүдэй—2-34-05 (даагшан), 2-61-35, 2-56-23, 2-67-81; социально-экономическэ —2-64-36 (даагшан), 2-63-86, 2-69-58; соёлой, эрдэмэй болон һуруулинуудай —2-60-21 (даагшан), 2-57-63; олонийн хүдэлхэмэ ба мэдээлэл —2-54-93 (даагшан), 2-34-05; оршуулгын —2-60-91; коммерческэ—2-67-81; корреспондентүүд—2-33-61, 2-6- лэлдэ бэлдэгшэдэй (репукскашинуудай)—2-35-95, манай корреспондентүүд: Баргажанда—91-1-44 Закаменска —31-61, Агнискада—3-45-94.

Буряадай ССР-эй Министрнүүдэй Советэй хэблэлэй тел фонкууд: директор —2-37-32, бухгалтери—2-33-77, вехта —2-56-62.